

DISPUTATIONES DE ENTE METAPHYSICO, EIVSQUE DIVISIONIBVS.

S V M M A

Dicendorum in prima Disputatione.

N V M E R O primo aperitur modus procedendi. Num. 2. Explicatur succincte natura Metaphysica. Num. 3. Indicatur de quibus agendum sit in prima disputatio. ne. Num. 4. Quotupliciter sumatur ens? Num. 5. Authores citantur. Num. 6. Quotuplex sit conceptus entis? Num. 7. Opiniones Authorum. Num. 8. Ponuntur rationes contra unitatem conceptus formalis. Num. 9. Rationes astruunt conceptum formalem. Num. 10. Satisfi rationibus positae contra unitatem conceptus formalis. Num. 11. Diluuntur rationes positae pro unitate conceptus formalis. Num. 12. Ponuntur rationes contra unitatem conceptus obiectiui. Num. 13. Rationes pro unitate conceptus obiectiui. Num. 14. Soluuntur rationes positae contra unitatem conceptus obiectiui. Num. 15. Soluuntur rationes facientes pro unitate conceptus obiectiui. Num. 16. Datur unitas conceptus formalis. & probatur. Num. 17. Datur unitas conceptus obiectiui. & probatur. Num. 18. Agitur de praecisione conceptus obiectiui. Num. 19. Ponuntur rationes contra praecisionem formalem. Num. 20. Ponuntur rationes pro praecisione formali. Num. 21. Soluuntur rationes positae contra praecisionem formalem. Num. 22. Soluuntur rationes pro praecisione formali positae. Num. 23. Concluditur dari praecisionem formalem. Num. 24. Agitur de contrarietate entis ad inferiora. Num. 25. Ponuntur rationes pro predicacione entis in quid de suis inferioribus. Num. 26. Ponuntur rationes contra predicacionem entis de suis inferioribus in quid. Num. 27. Soluuntur rationes probantes ens predicari in quid. Num. 28. Soluuntur rationes probantes ens non predicari in quid de suis passionibus. Num. 29. Concluditur ens non predicari in quid de suis passionibus.

Aperitur in communi subsequentiū
Disputationum status.

A D E M via, qua in Dialecticis processimus, in his Metaphysicis incedemus, nimirum per Disputationes, quarum quaelibet in Parti-

tiones, & Partitio quouis (si grauis multumque controuersa sit difficultas) in Clypeos distribuetur; tandemque decisio nostra subsequetur.

Intentum autem nostrum est, facilioribus, & communiter receptis dogmatibus non diutius altercando inhzere, sed tantum transeunter praebatis, ad ea, quae sedulo examine indigent, praeteruolare. Itaque ante partitiones sub illo titulo, Aperitur disputationis status, vulgariter receptam doctrinam summarie praemittimus; quam verò postea ad controuersiam reducenda sint, indicabimus; quid enim in tritis, quaeque apud quosuis vt certa reperire est Metaphysicos, praestat immorari, hicque diffusè transcribere? Ne ergo in Suaristicam praesens opus exerceat Metaphysicam, terreatue sua prolixitate legere affectantes, praefatam methodum in omnibus sumus amplexuri.

Circa naturam Metaphysices per triginta ad minus valde amplas paginas totus detinetur Suarez, tota, inquam, disputatione prima Metaph. Quia tamen ea omnia, quae naturam Metaphysices concernunt, iam in scholis pacificè solent admitti, ideo paucis sic ea habeto.

Primum est: Nomen Metaphysicæ derivatur à *μετα*, quod est supra, & *φυσικα*, naturalia, quasi scientia de ijs, quae sunt supra naturam, sumpto nomine naturæ, prout definitur apud

Num. 1.
Explicatur
succincte
natura
Meta-
physica.

Physicos, principium motus, & quietis.
Secundum: Metaphysica varijs insignitur nominibus, sed praecipue vocatur *Theologia naturalis*, eò quòd agat de Deo, in quantum lumine naturali à nobis attingi potest. Item & *Sapientia*, quia est cognitio rerum per altissimas causas, vnde hæc duo pra alijs scientijs naturalibus sibi vendicabit, & quòd sit scientia, & quòd sit sapientia.

Tertium est de eius obiecto, de quo multiplex solet afferri opinio, dum alij afferunt esse ipsum Deum vt Aspharamius apud Albertum Magnum initio Metaphysicæ. Alij Ens, vt comprehendit Ens per se, Ens per accidens, & Entia rationis. Alij substantiam immaterialem, Deum videlicet, & Angelos. Alij Ens reale diuisum in praedicamenta. Alij substantiam, vt importat materialem, & spiritualem.

His tamen neglectis opinionibus vnanimi consensu iam adstruunt Metaphysici obiectum huius scientiæ esse Ens vt Ens, intelligendo scilicet

Num. 1.
Aperitur
modus
procedendi.